

μὴν τοῦ βασιλέως Γεωργίου ὠνομάσθη Γεώργιος.

Ἡ δύναμις τῶν ἡφαιστειῶν ὄρεων τοῦ νὰ ἐκρίπτουν μεγάλας ποσότητας στερεῶν ὕλων εἶναι τρομερά. Εἰς μίαν ἐκρηξίν τῆς Αἴτνης τὰ περίξ τοῦ κρατῆρος μέρη, 150 μυλίων τὴν περιφέρειαν, ἐκαλύφθησαν ὑπὸ στρώματός τινος ἄμμου καὶ στάκτης 12 περίπου ποδῶν παχύος! Κατὰ τὸν πρῶτον αἰῶνα μ. Χριστὸν, αἱ πόλεις Ἡράκλειον καὶ Πομπηία εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐτάφησαν ὑπὸ τοιοῦτον στρώμα ὕλης, ἐκριφθείσης ἐκ τοῦ κρατῆρος τοῦ Βεζουβίου.

Τὸ 1600 ὁ φιλόσοφος Κίερχερ (Kiercher), ἐξετάσας ἐπιτοπίως τὸ ἡφαιστειὸν Αἴτνα ὑπελόγησεν, ὅτι ἡ ὕλη, τὴν ὁποίαν κατὰ διαφόρους ἐποχὰς ἐξέμεσεν, ἦτο τόσον πολλή, ὥστε ἡδύνατο νὰ σχηματίσῃ ὄγκον εἰκοσάκις μεγαλείτερον αὐτοῦ τοῦ ἡφαιστειοῦ ὄρους, ὅπερ εἶναι 10,870 ποδῶν ὕψηλόν καὶ 30 μυλίων τὴν διάμετρον κατὰ τὴν βάσιν!

Κατὰ τὸ 1775 τὸ ἡφαιστειὸν τοῦτο ἐξέμεσε τοσαύτην λάβαν, ὥστε ἐσχμάτισε ποταμὸν 12 μυλίων μακρὸν, ἐνὸς καὶ ἡμίσεως πλατῦν καὶ 200 ποδῶν βαθὺν, εἶτε παχύν! Κατ' ἄλλην δὲ προγενεστέραν ἐκρηξίν, ἡ ἐξερευθεῖσα λάβα ἐκάλυψεν ὀγδοήκοντα τετραγωνικῶν μυλίων διάστημα!

Τὸ 1538 ἀνυψώθη εἰς τὰ περίχωρα τῆς Νεαπόλεως ἐν μιᾷ νυκτὶ μέγας τις λόφος ὠνομασθεὶς *Νέον ὄρος*.

Τὸ 1559 περιοχὴ τις ἐν Μεξικῷ τῆς Ἀμερικῆς, ἣτις πρότερον ἐκαλύπτετο ὑπὸ ὠραίων ἀγροκηπίων, διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ὑπογείου τούτου πυρὸς μετεβλήθη εἰς λοφώδη χώραν, φέρουσαν ἐξ λόφους, τῶν ὁποίων ὁ χαμηλότατος ἦτο 300 ποδῶν, ὁ δὲ ὑψηλότατος 1600 ὑπεράνω τῆς πρώτης ἐπιφανείας τῆς περιοχῆς.

Εἰς μίαν δὲ τῶν ἐκρήξεων τοῦ ἡφαιστειοῦ ὄρους Μάουγα Δόα εἰς τὰς Σανδουϊκάς νήσους λόφος ὅσον ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν μέγας, ἐξερριζώθη σύσσωμος ἐσφενδενίσθη ὑπεράνω παρακειμένου τινὸς δάσους καὶ ἐρρίφθη εἰς ἀπόστασιν 14 [2 περίπου μυλίου! (Ἀκολουθετ.)

Η ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟΣ.

[Ἐκ τοῦ Ἀγγλικῷ. Ὑπὸ τῆς κ. Μαρίας Χ. Κ.]

Ἡ Αἴγυπτος, ἂν καὶ μικρὰ κατὰ τὸ μέγεθος, εἶναι ἐν τῶν ἀρχαιοτάτων βασιλείων τοῦ κόσμου. Ὅταν ἀναγινώσκωμεν εἰς τὸ Βιβλίον τῆς Γενέσεως περὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ πλουσίου ἐκείνου ποιμένος, καὶ περὶ τῶν

ἀπείρων αὐτοῦ ποιμνίων, καὶ πῶς ὁ ἄγγελος Κυρίου ἦλθεν εἰς αὐτὸν, φέρων τὴν ὑπόσχεσιν, ὅτι ἤθελε γείνει πατὴρ μεγάλου ἔθνους, νομίζομεν, ὅτι ἀναγινώσκωμεν περὶ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τοῦ κόσμου. Ἄλλ' ὅμως, ὅτε ὁ Ἀβραάμ κατέβη εἰς τὴν Αἴγυπτον διὰ νὰ εὖρη νομὴν διὰ τὰ ποιμνιά του, εὗρε λαὸν, ὅστις ἔζη ἐκεῖ ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας, κυβερνώμενος ὑπὸ βασιλείων, οἵτινες ἔκτισαν τὰ ὑπερμεγέθη παλάτια, τὰς πελωρίους πυραμίδας καὶ τοὺς στερεοὺς ναοὺς τῶν θεῶν, τοὺς ὁποίους ἐλάτρευον.

Εὐτυχῶς μένουσι μέχρι τῆς σήμερον πολλὰ ἐξιστορήσεις τῶν ἀρχαίων ἐκείνων χρόνων. Ἄλλὰ πῶς;— δύναται τις, νὰ εἴπῃ — πῶς εἶναι δυνατόν νὰ διασωθῶσι τὰ ὑπομνήματα ταῦτα ἐπὶ 4000 ἐτῶν, καὶ πῶς ἐγράφησαν πρὸ τῆς ἐφευρέσεως τοῦ κονδυλίου καὶ τῆς μεμβράνης; Ἡ μεμβράνη, τὴν ὁποίαν εἶχον, ἦτο ἡ σκληρὰ πέτρα, καὶ τὸ κονδύλιον ἡ σμύλη τοῦ γλύπτου διὰ τούτων διεσώθησαν τὰ ὑπομνήματα ταῦτα, ἐνῶ ἄλλα ἀργότερον γραφέντα ἐχάθησαν ἐντελῶς. Δὲν ἐγράφοντο δὲ μὲ γράμματα, εἶτε χαρακτῆρας, ἀλλὰ πᾶσα ἰδέα ἐξεφράζετο διὰ μιᾶς εἰκονογραφίας, ὥστε εὐκόλως δύνανται τὴν σήμερον νὰ ἐξηγηθῶσιν. Αἱ εἰκόνες αὗται καλοῦνται *ιερογλυφικά* ἐξ αὐτῶν δὲ μανθάνομεν πολλὰ περὶ τῆς καταστάσεως τῆς ἀρχαίας Αἴγυπτου, τῆς τε οἰκογενιακῆς, πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς. Οἱ πλούσιοι ἔζων ἐν μεγάλῃ πολυτελείᾳ. Αἱ οἰκίαι τῶν ἦσαν κτισμέναι ἐξ ὠραίου μαρμάρου καὶ περικυκλωμέναι μὲ κήπους καὶ ἀμπελώνας, καὶ μικρὰς λίμνας, ὅπου ἦσαν ὀφάρια. Ἐμβαίνων εἰς τὴν οἰκίαν ὁ ξένος προὑπαντάτο ὑπὸ ἀνδραπόδων (σκλάβων), ἅτινα ἐξέβαλον τὰ σανδάλιά του, καὶ ἔλουον τοὺς πόδας του μὲ ὕδωρ χυνόμενον ἐκ χρυσοῦ ἀγγείου. Εἰς τὴν τράπεζαν ὁ κύριος τῆς οἰκίας τῷ προσέφερον ἀνθοδέσμην καὶ ἐκρέμα στέφανον ἀνθέων εἰς τὸν λαιμὸν του. Τὰ σκεῦη ἦσαν ὄλα ἐκ χρυσοῦ, τὰ φαγητὰ πολυποίικια, καθ' ὅλον δὲ τὸ διάστημα τοῦ γεύματος ἐπαιάνιζε μουσική. Εἰς τὸ τέλος τοῦ γεύματος, μικρὸν τι ἄγαλμα τοῦ θεοῦ Ὅσιριδος ἐφέρετο εἰς τὸ δωμάτιον, καὶ ἐνεχειρίζετο ἀπὸ τὸν ἕνα εἰς τὸν ἄλλον διὰ νὰ τοὺς ὑπενθυμίξῃ, ὅτι ὅσον καὶ ἂν διεσκέδαζον ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ, ἔπρεπε μίαν ἡμέραν νὰ ἀποθάνωσιν. Ἡ ἰδέα τοῦ θανάτου δὲν ἦτο δυσάρεστος εἰς αὐτοὺς—καὶ ὄχι σπανίως ἔθετον εἰς τὴν τράπεζαν μεταξύ τῶν προσκελημένων τὸ βαλσαμωμένον πτώμα συγγενοῦς τινος ἢ φίλου. Εἰς ὄλα τὰ ἱστορήματα οἰκογενιακῆς ζωῆς, τὰ ὅποια ἔχομεν, εὐρίσκο-

μεν, ὅτι μεταξὺ τῶν Αἰγυπτίων, ἡ γυνὴ ἦτο πάντοτε παρούσα, καὶ κατεῖχεν ἴσην θέσιν μετὸν ἄνδρα. Πόσον βεβαία ἀπόδειξις πολιτισμοῦ εἶναι τοῦτο, μόνον ἐκεῖνος, ὅστις ἔχει ταξιδεύσει, εἰς τὴν Ἀνατολὴν δύναται νὰ ἐννοήσῃ. Τὴν σήμερον, ὁ Ἄραφ, ὅταν κατὰ τύχην ἀναφέρῃ τὸ ὄνομα τῆς γυναικὸς του, ἀμέσως προσθέτει—«Ὁ Θεὸς νὰ σὲ φυλάξῃ!» ἐκ τῆς μιάσεως δηλαδὴ τοιοῦτου τινὸς ἀντικειμένου.

Οἱ Αἰγύπτιοι εἶχον πολλὰ παιγνίδια, τινὰ τῶν ὁποίων εἶναι τὴν σήμερον εὐχρηστα παρ' ἡμῖν. Ἐν ἐξ αὐτῶν τώρα γνωρίζεται εἰς τὴν Ἰταλίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μοῖρα. Τὸ ζατρίκι, ὡς φαίνεται, ἦτο κοινὸν παιγνίδιον, καὶ τὸ «τόπι», τὸ ὁποῖον τόσον ἀγαποῦν τὰ παιδιά, ἐτυνηθίζετο ὑπὸ τῶν κυριῶν. Ὅταν ἐχρειάζοντο ἐνεργητικώτερας διασκεδάσεις, οἱ Αἰγύπτιοι εὕρισκον αὐτάς εἰς τὸ κυνήγιον καὶ εἰς τὸ ψάρευμα. Τὰ δάση τὰ ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ Νείλου ποταμοῦ ἦσαν πλήρη κυνηγίου, ὡς λ. χ. δορυάδων καὶ ἀγρίων βοῶν. Λέοντες προσέτι ἦσαν πολλοὶ καὶ ἄγριοι, καὶ ἐκυνηγοῦντο μετὰ μεγάλης προθυμίας. Εἷς τῶν βασιλέων τῆς Αἰγύπτου ἐκχυχάτο ὅτι εἰς μίαν ἡμέραν ἐφόνησεν 102!

Αἱ ἐνασχολήσεις τῶν Αἰγυπτίων ἦσαν πολ- λαὶ καὶ διάφοροι. Τὰ μέλη τῆς ἀριστοκρατείας ἐξέλεγον τὸ στρατιωτικὸν ἢ τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, ὁ δὲ κοινὸς λαὸς τὰς τέχνας. Λέγεται ὅτι ὑπῆρχε νόμος ἀναγκάζων πάντα ἄνθρωπον ν' ἀκολουθήσῃ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατρὸς του· ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχη τοῦτο, τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἀφοῦ ἅπαξ ἐξέλεγε τὸ ἐπάγγελμα του, δὲν τῷ ἦτο συγκεχωρημένον νὰ τὸ ἀλλάξῃ. Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ γεωργοῦ ἦτο ἐν μεγάλῃ ὑπολήψει μεταξὺ τῶν Αἰγυπτίων, ἐνῶ ὁ ποιμὴν ἔθεωρεῖτο ὡς βδέλυγμα, διότι νομαδική τις φυλὴ ἐπέδραμέ ποτε εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐνίκησε τοὺς Αἰγυπτίους καὶ ἐτυράνησεν τὸν τόπον ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας. Θαυμάζομεν εὐρίσκοντες ὅτι πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα θεωροῦμεν ὡς νέας ἐφευρέσεις, ἦσαν γνωστὰ εἰς τοὺς Αἰγυπτίους.

Ἡ ὑαλοουργία, ὅχι μόνον ἐγνωρίζετο ὑπ' αὐτῶν πρὸ 4000 ἐτῶν, ἀλλὰ καὶ εἶχε φθάσει εἰς βαθμὸν τελειότητος ἄγνωστον ἤδη εἰς ἡμᾶς. Σίξεται μωσαϊκὸν τι ἐξ ὑέλου, τοῦ ὁποίου ἡ λεπτότης εἶναι τοιαύτη, ὥστε μέρη τινὰ διακρίνονται μόνον διὰ τοῦ μικροσκοπίου. Τὰ ὑφάσματα τῆς Αἰγύπτου προσέτι ἦσαν περίφημα, τὰ δὲ λινὰ πανία ἦσαν εἰς μεγάλην χρῆσιν καὶ μετὰ τὸν θάνατον τὰ πτώματα ἐτυλίσσοντο εἰς αὐτά.

Οἱ Αἰγύπτιοι ἦσαν περίφημοι ἐργάται εἰς μεταλλεῖα. Τὰ μεταλλεῖα τῆς Λυβίας παρεῖχον χρυσίον, καὶ ἐκαλλιεργοῦντο ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως. Χιλιάδες αἰχμαλώτων ἐργάζοντο εἰς αὐτά, καὶ, καθὼς οἱ Ἰσραηλιταί, ὑπέφεραν πολλὰς κακώσεις ὑπὸ τῶν ἐργοδιωκτῶν. Ἡ ζωὴ τῶν ἦτο ἀκατάπαυστος βάσανος δὲ ὁ θάνατος ἦτο ἐπιθυμητὸς, διότι ἔφερον ἀνάπαυσιν.

Η ΑΘΗΝΑ.

Ἄθηνᾶ, ἡ πολιούχος καὶ προστάτρια τῶν Ἀθηνῶν, ἦτο ἡ θυγάτηρ τοῦ πατρὸς τῶν θεῶν καὶ τῶν ἀνδρῶν, Διὸς γεννηθεῖσα ἐκ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν διέσχισεν ὁ πέλεκος τοῦ Ἡφαίστου. Ὡς θὰ ἴδωμεν, ὁ Ζεὺς κατέπιε τὴν Μῆτιν ἐγκυον οὔσαν· ὅτε δ' ἤλθεν ὁ καιρὸς τῆς γεννήσεως, ὁ Ζεὺς ἠσθάνετο τρομερὰς ὠδύνας καὶ ἀπηλλάγη αὐτῶν ὑπὸ τοῦ Ἡφαίστου. Ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς ἐξῆλθεν ἡ Ἀθηνᾶ, νέα καὶ ἔνοπλος.

Ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γέννησις τῆς Ἀθηνᾶς διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἐκ τῆς κεφαλῆς διὰ τῆς φρονήσεως ἐξέρχεται ἡ σκέψις, ἀλλὰ διὰ νὰ εἶναι αὕτη τελεία καὶ ἀκμαία πρέπει νὰ ἐγκυμονῆται ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ, νὰ καλλιεργῆται πολὺν χρόνον, ν' ἀναπτύσσεται καὶ τότε μόνον νὰ ἐξέρχεται, ὅταν τελειοποιηθῇ. Ἡ Ἀθηνᾶ ἐξῆλθε παρθένος, νέα καὶ ἔνοπλος, διότι καὶ ἡ φρόνησις εἶνε πάντοτε ὠπλισμένη, καθαρὰ καὶ ἀνωτέρα τῶν παθῶν τοῦ σώματος.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐφάνη χρήσιμος εἰς τὸν πατέρα αὐτῆς κατὰ τὸν πόλεμον πρὸς τοὺς Γίγαντας, διότι αὕτη ἐφόνησε τὸν φοβερώτατον τῶν Γιγάντων, τὸν Πάλλαντα, ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ Παλλάς. Διὰ τοῦ δέρματος τοῦ γίγαντος τούτου ἐκάλυψε τὴν ἀσπίδά της, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας ἔθηκε βραδύτερον τὴν κεφαλὴν τῆς Μεδοῦσης, τὴν ὁποίαν βλέποντες οἱ ἔχθροὶ ἀπελιθοῦντο.

Ἡ Ἀθηνᾶ ἐπιλονίκησε πρὸς τὸν Ποσειδῶνα περὶ τῆς ἐπωνυμίας τῶν Ἀθηνῶν. Οἱ Θεοὶ, εἰς τοὺς ὁποίους ἀνετέθη ἡ διαφορά τῶν δύο τούτων Θεῶν, ἀπεφάνθησαν ὑπὲρ τῆς Ἀθηνᾶς, ἡ ὁποία διὰ τοῦ σιδήρου τῆς λόγχης κτυπήσασα τὴν γῆν ἐξήγαγεν ἐλαίας πλήρη καρπῶν, σύμβολον τῶν εἰρηνικῶν ἔργων. Οὕτω δὲ ἡ πόλις τοῦ Κέρροπος ὠνομάσθη ἀπὸ τῆς Ἀθηνᾶς Ἀθῆναι. Ἡ δὲ Ἀθηνᾶ ὑπὸ τὸ ὄνομα τῆς Παλλάδος ἦτο ἡ προστάτρια τῶν ἡρώων. Οὕτως ἐπροστάτευσε τὸν Ἡρακλέα εἰς τοὺς ἀγῶνας

